

Analýza možností zapojení nestátních neziskových organizací a dobrovolníků do řešení mimořádných událostí a krizových situací ve správním území ORP Krnov

Adam Volný

Bakalářská práce
2018

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva
akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Adam Volný**
Osobní číslo: **L15269**
Studijní program: **B2825 Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza možností zapojení nestátních neziskových organizací a dobrovolníků do řešení mimořádných událostí a krizových situací ve správním území ORP Krnov**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte rešerši na dané téma.
2. Analyzujte hrozby, rizika a mimořádné události ve vztahu k ochraně obyvatelstva a možnosti nestátních neziskových organizací na jejich eliminaci a dopad.
3. Vyhodnoťte účinnost zapojení NNO na municipální úrovni, navrhněte případná opatření ke zlepšení stávajícího stavu.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] DOSTÁL, Jakub a Jana SOUKOPOVÁ. Dobrovolnictví a nestátní neziskové organizace při řešení následků povodní v ČR. Sborník z workshopu a semináře Protipovodňového vzdělávacího a výzkumného centra. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 139 s. ISBN 978-80-210-6713-4.

[2] BAŠTECKÁ, Bohumila. Terénní krizová práce : psychosociální intervenční týmy. Vyd. 1. Praha: Grada, 2005. 299 s. ISBN 802470708X.

[3] ČESKO. Zákon č. 198/2002 o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě). In: Sbírka zákonů České republiky. 2002, částka 82, s. 4835-4839.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

doc. RSDr. Václav Lošek, CSc.

Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce:

3. listopadu 2017

Termín odevzdání bakalářské práce:

15. května 2018

V Uherském Hradišti dne 10. listopadu 2017

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

LS.

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se bakalářská práce skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti .....15.5.2018.....

.....
podpis studenta

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy. Vysoká škola disertační práce nezveřejňuje, byla-li již zveřejněna jiným způsobem.

(2) Bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce požítovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

(4) Vysoká škola může odložit zveřejnění bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce nebo jejich částí, a to po dobu trvání překážky pro zveřejnění, nejdéle však na dobu 3 let. Informace o odložení zveřejnění musí být spolu s odůvodněním zveřejněna na stejném místě, kde jsou zveřejňovány bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, již se týká odklad zveřejnění podle věty první, jeden výtisk práce k uchování ministerstvu.

²⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce s názvem Analýza možností zapojení nestátních neziskových organizací a dobrovolníků do řešení mimořádných událostech a krizových situací ve správním obvodu ORP Krnov je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část je zaměřena na vymezení pojmů a seznámení s problematikou neziskového sektoru ve vztahu k mimořádným a krizovým situacím. Praktická část se věnuje analýze rizik ve správním území ORP Krnov a nabízí přehled a možnosti zapojení místních nestátních neziskových organizací při mimořádných událostech a krizových situacích. Součástí je vyhodnocení a návrhy na zlepšení současné situace.

Klíčová slova: dobrovolnictví, hrozby, krizová situace, mimořádná událost, nestátní neziskové organizace, rizika

ABSTRACT

Bachelor thesis entitled Analysis of the ways of involvement of nongovernmental organizations and volunteers in dealing with emergencies and crisis situations in administrative district Krnov is divided into theoretical and practical part. The theoretical part is focused on definition of concepts and getting acquainted with problematic of non-profit sector in relation to extraordinary events and crisis situations. Practical part deals with the risk analysis in the administrative district Krnov and offers an overview and possibilities of involvement of local nongovernmental organizations in extraordinary events and crisis situations. Evaluations and proposals are also included to improve the current situation.

Keywords: crisis situations, extraordinary events, nongovernmental organizations, risks, threats, volunteering

Touto cestou bych rád poděkoval panu Doc. RSDr. Václavu Loškovi, CSc., nejen za odborné vedení, ale také za cenné rady a připomínky, jenž mi pomohly při zpracování bakalářské práce. Poděkování patří také pracovníkům nestátních neziskových organizací a krizového řízení v Krnově, za jejich ochotu a poskytnuté informace.

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 VYMEZENÍ POJMŮ.....	12
2 NESTÁTNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE	17
2.1 VÝVOJ NEZISKOVÉHO SEKTORU	17
2.2 DEFINICE A TYPOLOGIE NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	18
2.2.1 Nadace a nadační fondy	19
2.2.2 Obecně prospěšné společnosti.....	20
2.2.3 Spolky	20
2.2.4 Zařízení církví a náboženských společnostech	21
2.2.5 Ústavy	21
2.3 FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	22
2.4 NESTÁTNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE V ČR	23
2.4.1 PANEL Nestátních neziskových organizací	23
2.5 DOBROVOLNICTVÍ.....	25
2.5.1 Možnosti zapojení dobrovolníků při mimořádných událostech.....	26
2.5.2 Proces zapojení dobrovolníků.....	27
2.5.3 Koordinace dobrovolníků při mimořádných událostech.....	28
2.6 PŘÍKLAD HUMANITÁRNÍ ODEZVY	29
2.6.1 Příklad zapojení nestátních neziskových organizací v České republice při povodních roku 2013	29
2.6.2 Příklad humanitární odezvy ve světě při katastrofě velkého rozsahu – Haiti 2010.....	29
2.6.3 Příklad humanitární odezvy ve světě při katastrofě velkého rozsahu – Japonsko 2011	30
3 ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI.....	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	32
4 OBEC S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ KRNOV	33
4.1 HROZBY A RIZIKA NA ÚZEMÍ OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ KRNOV.....	34
5 ANALÝZA RIZIK	36
5.1.1 Vyhodnocení	38
6 NESTÁTNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE NA ÚZEMÍ OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ KRNOV	40
6.1 CHARITA KRNOV.....	40
6.1.1 Zkušenosti se zvládáním mimořádných událostí	41
6.1.2 Aktuální možnosti zapojení při mimořádné události	41
6.1.3 Charitní sklady	42
6.2 SLEZSKÁ DIAKONIE	43
6.2.1 Aktuální možnosti zapojení při mimořádné události	43

6.3	ARMÁDA SPÁSY.....	44
6.3.1	Aktuální možnosti zapojení při mimořádné události	44
6.4	VYHODNOCENÍ MOŽNOSTI ZAPOJENÍ NESTÁTNÍCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ NA ÚZEMÍ OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ KRNOV	45
6.5	NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ SOUČASNÉHO STAVU.....	47
	ZÁVĚR	49
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	51
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	56
	SEZNAM OBRÁZKŮ	57
	SEZNAM TABULEK.....	58
	SEZNAM PŘÍLOH.....	59

ÚVOD

V současné době mohou být občané zasaženi neočekávanými mimořádnými událostmi naturogenního či antropogenního původu. Ty mohou zásadním způsobem ohrozit jejich životy, zdraví a majetkové hodnoty. Účinným nástrojem státu ve vztahu k zvládnutí následků mimořádných událostí a jejich eliminaci je bezpečnostní systém, systém krizového řízení, integrovaný záchranný systém a určené prvky státní správy a samosprávy. Ze strany státu lze sledovat soustavné kontinuální snahy o zlepšení bezpečnostní situace. Tato skutečnost se odráží v analyticko-strategických dokumentech, jakými jsou například: Bezpečnostní strategie České republiky 2015, Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030, Audit národní bezpečnosti a další.

Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030 mimo jiné uvádí, že mezi stěžejní síly ke zvládnutí mimořádných událostí a krizových situací patří nestátní neziskové organizace a dobrovolníci. Jedním z cílů „koncepce“ je posílit podíl nestátních neziskových organizací a dobrovolníků na řešení procesů souvisejících s ochranou obyvatelstva.

Ve vztahu k realizaci výše uvedeného cíle jsou vytvářeny předpoklady v podobě odborné přípravy, systémových a koordinačních aktivit. Příkladem může být vytvoření koordinační platformy – PANEL nestátních neziskových organizací, sloužící pro jednotné řízení a komunikaci, při poskytování pomoci v zasažených oblastech.

Práce si klade za cíl analyzovat hrozby a rizika v obci s rozšířenou působností Krnov, představit neziskové organizace působící v jejím správním obvodu a jejich možnosti participace na ochraně obyvatelstva. Součástí práce jsou návrhy na opatření vedoucí ke zlepšení současného stavu. Při zpracování práce jsem zvolil analyticko-syntetickou metodu, metodu analýzy rizik a metodu polostrukturovaného rozhovoru.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VYMEZENÍ POJMŮ

Pojmosloví je v každém oboru lidské činnosti významným prostředkem k racionálnímu dorozumívání a shodnému chápání sdělovaných obsahů. Především tam, kde jde často o pouhé minuty je jednotné chápání a výklad pojmů naprostou nezbytností.

Bezpečnost – jedná se o stav, kdy je systém schopen odolávat různým hrozbám (známé a předvídatelné, vnitřní a vnější), které mohou negativně ovlivnit jednotlivé prvky a případně celý systém. Bezpečnost značí míru stability systému a jeho primární a sekundární adaptace. [1] Bezpečnost státu je uvedena v zákoně č 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Základním bezpečnostním dokumentem je Bezpečnostní strategie ČR 2015.

Bezpečnostní prostředí – jedná se o prostředí, ve kterém se střetávají zájmy státu se zájmy jiných aktérů. Dění v bezpečnostním ovlivňuje bezpečnostní politiku. Podle teritoriálního vymezení můžeme prostředí rozdělit na bezprostřední, blízké a vzdálené bezpečnostní prostředí. [2]

Bezpečnostní politika – jedná se o společenskou činnost. Základem bezpečnostní politiky je souhrn státních zájmů a cílů. Bezpečnostní politika si klade za cíl zabezpečení státní svrchovanosti, územní celistvosti státu a jeho demokratických základů, činnosti demokratických institucí, ekonomického a sociálního rozvoje státu, ochrany zdraví a života občanů, majetku, kulturních statků, životního prostředí a plnění mezinárodních bezpečnostních závazků. [1]

Bezpečnostní systém ČR – jedná se o komplexní hierarchicky uspořádaný systém, slouží k zajištění bezpečnostních zájmů ČR. Základ bezpečnostního systému tvoří především legislativní vyjádření působnosti jednotlivých složek bezpečnostního systému.

Za zajištění bezpečnosti ČR, stejně tak za řízení a funkčnost celého bezpečnostního systému je odpovědná vláda jako vrcholný orgán výkonné moci. Spolu s vládou, zde figuruje prezident, parlament, bezpečnostní rada státu a její orgány, které projednávají strategické bezpečnostní návrhy a opatření, vedoucí ke stálému zlepšování a zkvalitňování bezpečnostní situace v ČR.

Jednotlivé prvky bezpečnostního systému lze rozdělit do čtyř skupin, patří zde:

1. ozbrojené síly, jenž jsou zodpovědné za ochranu státu před vnějším napadením,
2. ozbrojené bezpečnostní sbory, které udržují veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost,

3. záchranné sbory, jejichž úkolem je ochrana životů a zdraví obyvatel, majetku a poskytování pomoci při mimořádných událostech (dále jen MU),
4. havarijní služby, které poskytováním svých služeb pomáhají ke zvládnutí MU.

Celý bezpečnostní systém funguje díky spolupráci státních orgánů, orgánů státní správy a samosprávy, právnických a fyzických osob (dále jen PO a FO). [3]

Integrovaný záchranný systém – vychází ze zákona č. 239/2000 o integrovaném záchranném systému (dále jen IZS). Jedná se o systém vztahů, pravidel, kooperace a koordinace, při společném provádění záchranných a likvidačních prací (dále jen ZaLP) a při přípravě na MU. IZS je složen ze základních a ostatních složek. Mezi základní patří hasičský záchranný sbor (dále jen HZS), jednotky požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie ČR. Mezi ostatní složky patří vyčleněné síly a prostředky (dále jen SaP) ozbrojených sil, obecní policie, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní a další služby, zařízení civilní ochrany a neziskové organizace (dále jen NO), které jsou schopny se zapojit do ZaLP. [4]

Systém krizového řízení – vychází z krizového zákona č. 240/2000 Sb. Krizovým řízením se rozumí souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení – vlády, ministerstev a dalších ústředních správních úřadů, České národní banky, orgánů kraje, orgánů obce s rozšířenou působností (dále jen ORP) a orgánů obce, zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu prováděných v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich řešení nebo ochranou kritické infrastruktury. [5]

Hrozba – jedná se o fenomén (věc, jev, událost, proces apod.) lidského nebo přírodního původu, který, když se aktivuje, může poškodit chráněné zájmy a způsobit škodu. Hrozba může být uvedena v činnost buď záměrně, nebo náhodně. [1]

Riziko – pojem, který úzce souvisí s předchozím pojmem hrozba. Riziko vyjadřuje možnost, pravděpodobnost, že vznikne nežádoucí událost. Riziko je vždy odvoditelné a odvozené od konkrétní hrozby. Pomocí analýzy rizik můžeme zjistit míru rizika a pravděpodobnost škodlivých následků. [1]

Mimořádná událost – jedná se o událost, která vzniká v určitém prostředí, jako důsledek lidské nebo přírodní činnosti. Ohrožuje zdraví a životy lidí, majetek, přírodu a vyžaduje ZaLP. MU jsou řešeny orgány a složkami bezpečnostního systému, které se řídí řadou legislativních předpisů, které určují vzájemné vztahy a povinnosti jednotlivých složek. [1]

Mohou se dělit podle předvídatelnosti výskytu, a to na náhlé živelné katastrofy, předvídatelné, záměrné a náhodné. [6] Typy nebezpečí lze rozdělit podle původu na naturogenní a antropogenní. Naturogenní jsou dále děleny na abiotické a biotické. Antropogenní jsou dále děleny na technogenní, sociogenní a ekonomické. [7]

Krizová situace – zákon č. 240/2000 definuje krizovou situaci (dále jen KS) jako MU podle zákona o IZS, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen krizový stav – stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu. Jednoduché vysvětlení rozdílů krizových stavů je v následující tabulce. [1]

Tabulka 1 – Krizové stavy (zdroj: <http://www.hzscr.cz/clanek/krizove-rizeni-a-cnp-ke-stazeni-ff.aspx>, upraveno)

Krizový stav	Legislativa	Vyhlašuje	Pro území	Nejdelší doba trvání
Stav nebezpečí	Zákon č. 240/2000 o krizovém řízení	Hejtman kraje	Část nebo celý kraj	30 dnů, déle se souhlasem vlády
Nouzový stav	Zákon č. 110/1998 o bezpečnosti České republiky	Vláda ČR	Omezené území nebo celý stát	30 dnů, déle se souhlasem poslanecké sněmovny
Stav ohrožení státu	Zákon č. 110/1998 o bezpečnosti České republiky	Parlament ČR na návrh Vlády ČR	Celý stát	Neomezeně
Válečný stav	Ústavní zákon č. 1/1993	Parlament ČR	Celý stát	Neomezeně

Zapojení obyvatel a neziskových organizací do řešení situace – probíhá jednak na základě osobní angažovanosti jednotlivců – fyzických osob, popř. právnických osob, kdy je hlavním impulsem solidarita se zasaženými obyvateli. Na straně druhé probíhá prostřednictvím krizového zákona č. 240/2000 Sb., kdy je povinností hejtmána kraje koordinovat ZaLP, poskytování zdravotnické pomoci, organizování a koordinování humanitární pomoci a další nezbytné kroky k zajištění ochrany obyvatelstva. Hejtman za stavu nebezpečí může vyzvat FO a PO, kde patří i zmíněné nestátní neziskové organizace (dále jen NNO), k poskytnutí pomoci. [8]

Pomoc zasaženému obyvatelstvu – v případě MU a KS je třeba poskytnout pomoc pro postižené obyvatelstvo. Jelikož je každá MU individuální, je třeba brát v potaz několik faktorů, které ovlivňují celkovou situaci. Pomoc při MU by měla být poskytována již v terénu, anebo by do něj měla přesahovat, měla by odpovídat typu události a času, ve kterém se poskytuje, měla by vycházet z potřeb, hodnot, sil a zdrojů zasažených lidí a na straně pomáhajících. Jakmile jsou předešlé faktory zhodnoceny, je možné navrhnout plán pomoci. [6]

Základní rozdělení pomoci při MU:

1. první pomocí se rozumí okamžitá pomoc, na místě nehody poskytována obětem. Slouží k záchraně života, zmírnění dopadu nehody na oběť a bolesti, dokud nebude zajištěna odborná pomoc. Obvykle je první (laická) pomoc poskytována bez specializovaných prostředků a patří zde i přivolání pomoci, jak technické¹ tak i zdravotnické. Poskytování první pomoci je vyučováno, např. ve školách, prostřednictvím jednoduchých, rychlých a účinných metod a postupů, spolu s minimem vybavení, [9]
2. záchranné a likvidační práce – pod tímto pojmem se rozumí záchrana životů, zdraví, majetku a životního prostředí, a na to navazující likvidační práce – likvidace následků MU. ZaLP prvoplánově realizují základní složky IZS, následně jsou zapojovány složky ostatní a popřípadě široká veřejnost např. ve formě dobrovolníků,
3. krizová intervence znamená „zásah v krizi“. Jedná se o techniky a strategie, podporující člověka, který nese následky úzkosti po situaci, která ho ochromila. Cílem je, aby člověk nad sebou zase získal kontrolu. [6] Krizová intervence je druhem odborné pomoci, prováděné u HZS ČR psychologem s patřičnou kvalifikací a výcvikem. Spočívá v rychlém a časově omezeném zásahu tváří v tvář nebo po telefonu,

---

¹ Technickou první pomocí se rozumí vyproštění zraněného, transport na bezpečné místo a případně odstranění příčiny úrazu

zaměřeném na řešení konkrétního problému a s důrazem na to, aby člověk zvládl situaci, co nejvíce vlastními silami,² [7]

4. materiální a humanitární pomocí se rozumí souhrn opatření v materiální, sociální, zdravotní duchovní a právní oblasti. Poskytují je jak státní tak nestátní organizace, jednotlivci či skupiny, obyvatelstvu postiženému MU,
5. psychosociální pomoc obětem – vyrovnávání se s MU a jejími dopady probíhá u většiny lidí v průběhu delšího časového úseku a v každé etapě má trochu jinou podobu, hloubku a dokonce i okruh zasažených. Bezprostředně po události tedy hovoříme o psychosociální pomoci krátkodobé, a na ni pak navazuje psychosociální pomoc střednědobá a dlouhodobá, trvajících týdny a měsíce, v některých případech i několik let. V prvotní fázi jde tedy o základní stabilizaci psychického stavu zasaženého člověka a jeho přípravu na zvládnutí bezprostředních hodin a dní, v navazujících fázích o pomoc se znovu začleněním do běžného fungování ve společnosti. [7]

Vybrány byly z mého pohledu nejdůležitější pojmy z oblasti krizového řízení a ochrany obyvatelstva. Rozhodně se nejedná o veškeré pojmy, další lze nalézt např. v terminologickém slovníku, který vydalo ministerstvo vnitra v roce 2016.

---

² William Yule se zmiňuje o výzkumu z roku 2003, který zkoumal 61 obětí dopravních nehod. 30 z nich se v rozmezí 24 – 48 hodin zjasnilo debriefingu, 31 nikoliv. Při sledování po třech letech od události se ukázalo, že osoby, které obdržely debriefing mělo více problému, než ti, kteří ho neobdrželi. [6] Debriefing označuje skupinové sezení, při kterém se nějakým způsobem rozebírá MU. [6]

2 NESTÁTNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE

Jedná se o takové organizace, které jsou nezávislé na státu a případný vytvořený zisk vkládají zpět do rozvoje organizace. Svou činností napomáhají ve všech oblastech lidského života a přispívají obecnému blahu.

2.1 Vývoj neziskového sektoru

Vzájemná pomoc sama o sobě se ve světě odehrává od nepaměti. Za určitý krok vpřed se dá považovat období středověku, který je spojen především s církví, která již od nepaměti bere pomoc jako poslání. Zakládaly se církevní řády a duchovní bratrstva, jejich úkolem byla duchovní a charitativní péče.

V 15. století, v období husitské revoluce došlo k oslabení církve, a naopak se posílilo postavení městského stavu, což vedlo k zesvětštění dobročinných činností. Na začátku 17. století došlo k obnovení dominantního postavení církve, ale z oblasti organizované dobročinnosti jí vytlačoval stát. V druhé polovině 18. století, za vlády Josefa II., došlo ke zrušení mnoha klášterů a mnišských bratrstev a jejich majetek byl zkonfiskován a předán do rukou světské charity. [10]

Počátky dobrovolnictví na našem území jsou spojeny s obdobím národního obrození a tím spojenými společenskými změnami. Můžeme sledovat, že od 30. let 19. století dochází k výraznému rozvoji vlastenecké aktivity. Lidé zakládají množství spolků, nadací a občanských asociací [10], z nichž některé přetrvaly přes společenské proměny dodnes.

Od poloviny 19. století na našem území vznikají spolky, které se podílejí na činnostech spojenými s MU – 1845 Spolek na podporu nešťastníků postižených povodní, 1850 Spolek dobrovolných hasičů. V roce 1863 vzniká mezinárodní hnutí Červeného kříže. Následoval mix ekonomických a společenských změn. Došlo ke změně politického uspořádání země – patří zde rozpad Rakouska-Uherska, první republika, protektorát Čechy a Morava, komunistický režim, sametová revoluce a rozdělení Československa. Z pohledu ekonomiky jsou změny spojeny s válečnou ekonomikou, přechod od tržního hospodářství k socialismu a zpět, privatizace a další. Došlo ke změnám vnímání sociálního systému, a řeší se jak moc má stát, spolu se soukromými subjekty zastávat sociální služby. Celý tento vývoj významně ovlivnil fungování neziskového sektoru. [11]

2.2 Definice a typologie neziskových organizací

V České republice neexistovala jasná definice nestátní neziskové organizace, poprvé jí proto Rada vlády pro nestátní neziskové organizace definovala podle právní formy:

1. občanská sdružení a jejich organizační jednotky (spolky, svazy, kluby) – podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů,
2. obecně prospěšné společnosti – podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech,
3. nadace – podle zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech,
4. nadační fondy – podle zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech,
5. zařízení církví a náboženských společností – podle zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech.³ [11]

Dnes je již toto rozdělení poněkud zastaralé, jelikož nový občanský zákoník, platný od roku 2014, upravuje právní předpisy některých typů organizací a zároveň zavádí nový typ – ústav a spolek.

---

³ Další možností je vymezení podle sociologů Salamona a Anheiera z roku 1997. Jedná se o mezinárodně uznávanou definici, určuje 5 základních prvků, kterými se organizace musí vyznačovat, chce-li být nestátní neziskovou organizací.

- Institucionalizované – mít organizační strukturu, bez ohledu na to, zda jsou právně registrovány.
- Soukromé – být institucionálně odděleny od veřejné správy, kdy veřejná správa nemá zasahovat do řízení NNO. Veřejná správa přitom může NNO významně finančně podporovat nebo mohou státní úředníci patřit do vedení NNO.
- Neziskové – mohou generovat zisk, ale ne jej vkládat do osobního vlastnictví. Zisk mohou použít výhradně v souladu s posláním NNO.
- Samosprávné a nezávislé – mít vlastní postupy umožňující kontrolu vlastních činností, nebýt ovládnuty zvenčí.
- Dobrovolné – využívat dobrovolnou účast na svých činnostech, ať už formou neplacené práce pro NNO, formou darů nebo čestného členství ve správních radách. [11]

2.2.1 Nadace a nadační fondy

Původně pojem nadace charakterizoval nadační akt, který měl charakter darování než vytvoření samotné instituce. [12] Další dění nadací upravoval zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, platný do konce roku 2013.

Dnes pojem nadace vychází z nového občanského zákoníku, a je upravován paragrafy 306 – 393. Nadační fond paragrafy 394 – 401. Je zakládána k trvalé službě společensky nebo hospodářsky užitečnému účelu. Účel je buďto veřejně prospěšný, podporuje-li obecné blaho, nebo dobročinný, podporuje-li pouze určitou část společnosti. [13] Jedná se především o rozvoj duchovních hodnot, ochrana lidských práv nebo jiných humanitárních hodnot, ochrana přírodního prostředí, kulturních památek, tradic a v neposlední míře také rozvoj vědy, vzdělávání, tělovýchovy a sportu. [12]

Nadace nesmí být založena za účelem podpory politických stran či hnutí, a s myšlenkou založení nadace výlučně k výdělečným cílům. V opačném případě je zrušena soudem. [13]

Při splnění určitých podmínek, může nadace svým jménem podnikat. Nesmí být v rozporu se zakládací listinou – zakladatel vyloučil možnost podnikání nadace. A musí se jednat o vedlejší činnost a směřování zisku k podpoře svých zájmů. [13]

Založení nadace lze provést dvojitou cestou, buďto skrze zakládací listinu, nebo prostřednictvím poručení v případě smrti. Zakládací listina musí nést základní informace o nadaci, jedná se o název a sídlo, informace o zakladateli a dalších členech, údaje o výši vkladů a výši nadačního kapitálu, účel založení nadace a podmínky pro poskytování nadačních příspěvků. [13]

Rozdíly mezi nadací a nadačním fondem:

1. majetek nadace je tvořen nadačním jměním a ostatním majetkem nadace. Minimální výše nadačního jmění musí zůstat v minimální výši 500 000,- Kč. Zákonem je vymezeno čím může být nadační jmění tvořeno. Z nadačního jmění lze použít pouze výnosy, které přesahují minimální částku,
2. nadační fond tvoří nadační jmění a nemá stanovenou minimální výši majetku nadačního fondu. K realizaci svých cílů, může použít veškerý svůj majetek. [12] Nadační fond je osvobozen od daně z příjmu, daně dědické a darovací. [14]

2.2.2 Obecně prospěšné společnosti

Jedná se o právní formu NO, jejímž účelem je poskytování obecně prospěšných služeb uvedených zakládajícími členy v zakládací listině.

Před rokem 2014, byla činnost obecně prospěšných společností (dále jen OPS) upravena zákonem o OPS č. 248/1995 Sb., který byl k 1. lednu 2014 zrušen novým občanským zákoníkem. § 3050, nového občanského zákoníku umožnil stávajícím OPS zachovat svou právní formu, a řídit se zastaralým zákonem, nebo změnit právní formu na ústav, nadaci nebo nadační fond a řídit se podle příslušného zákona.

Toto znamená, že OPS vzniklé do konce roku 2014, které se netransformovaly na ústav, nadaci nebo nadační fond, se řídí podle posledního zrušeného zákona o obecně prospěšných společnostech, i když tento zákon již nemůže být novelizován. Nové OPS již vznikat nemůžou. [13]

Obecně prospěšná společnost vznikala dnem zapsání do rejstříku OPS vedeným příslušným soudem, zakladateli mohly být FO nebo PO. OPS může vlastním jménem podnikat v rámci tzv. doplňkové činnosti, případný zisk nesmí být použit ve prospěch zakladatelů, členů nebo zaměstnanců ale pouze na obecně prospěšné služby. [12]

2.2.3 Spolky

Nový občanský zákoník od začátku roku 2014 zavedl pojem spolek, a nahradil tím zákon o sdružování občanů (občanské sdružení). Situace vedla k automatickému přetransformování veškerých tehdejších občanských sdružení na spolky, tedy kromě těch, které nebyly převedeny na obecně prospěšnou společnost podle zákona č. 68/2013 Sb.

Zákon č. 68/2013 Sb., o změně právní formy občanského sdružení na OPS, nabyl účinnosti již dne 1. dubna 2013. Změna právní formy souvisela i s tím, že spolky oproti občanským sdružením nemají tolik možností v oblasti poskytování služeb veřejnosti – nečlenům.

Dnes je spolek chápán jako samosprávné a dobrovolné sdružení osob, sjednocených společným zájmem. Spolek může sdružovat spolky, potom se hovoří o svazu. Společným zájmem se rozumí vzájemně prospěšné cíle, které jsou významné pro členy spolku, nebo veřejně prospěšné cíle.

Spolek je založen nejméně 3 zakladateli, kteří se shodnou na zakládacích stanovách – mohou to být jak právnické tak fyzické osoby, které do názvu musí zakomponovat slovo „spolek“, „zapsaný spolek“ nebo případně zkratku „z. s.“. Toto označení slouží výhradně pro spolky a nesmí být použito u jiných právnických osob. [13]

Spolek vzniká dnem zapsáním do spolkového rejstříku vedeného u příslušného soudu. Spolek může podnikat, ale nesmí to být jeho hlavní činností, případný zisk musí jít na podporu činnosti spolku. [13]

2.2.4 Zařízení církví a náboženských společnostech

Církev a náboženská společnost je definovaná podle zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, jako „*dobrovolné společenství osob s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy, náboženskými obřady a projevy víry, založené za účelem vyznávání určité náboženské víry, ať veřejně nebo soukromě, a zejména s tím spojeného shromažďování, bohoslužby, vyučování a duchovní služby.*“ [15]

Evidovanou právnickou osobou církve a náboženské společnosti se rozumí orgán církve a náboženské společnosti, hlásící se k církvi nebo náboženské společnosti za účelem vyznávání víry nebo účelové zařízení pro poskytování služeb sociálních nebo zdravotnických nebo působící jako charita či diakonie. Evidovaná právnická osoba funguje samostatně v rámci církve a náboženské společnosti, tvoří její součást a je jí podřízena. [16]

Účelové zařízení se zakládá zakládací listinou registrované církve a náboženské společnosti, podepsanou členem nebo členy orgánu registrované církve a náboženské společnosti. Musí poskytovat stejné služby všem, za předem definovaných, pro všechny klienty stejných podmínek. Mimo zakládající listinu, musí mít sepsané stanovy a každoročně publikovat výroční zprávu. Pokud jsou všechny náležitosti splněny, ministerstvo provede evidenci účelového zařízení zápisem do Rejstříku evidovaných právnických osob. [15]

2.2.5 Ústavy

Ústav je definován podle občanského zákoníku, jako typ PO ustanovené za účelem provozování určité společensky nebo hospodářsky prospěšné činnosti. Ústavy využívají svoje zaměstnance a mají kapitál. [13]

Ústav jako nová právní norma vznikl novým občanským zákoníkem roku 2014, soustavně vzniká možnost transformace OPS na ústavy.

K založení ústavu je potřeba zakládací listina, nebo pořízení v případě smrti. Z právního jednání musí obsahovat: název ústavu obohacen o slova „zapsaný ústav“ nebo „z. ú.“, sídlo, účel činnosti, údaj o výši vkladu, informace o vnitřní struktuře – ředitel a správní rada. Ústav vzniká zapsáním do veřejného rejstříku. [13]

Ústav může provozovat obchodní závod, nebo jinou vedlejší činnost, zisk však musí jít na podporu činnosti ústavu, pro niž byl založen a k úhradě nákladů na vlastní správu. [13]

2.3 Financování neziskových organizací

Základním dokumentem týkající se onoho tématu je zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů. Podle § 7 tohoto zákona, upravujícího výdaje státního rozpočtu, mají NNO nárok na žádost na čerpání financí ze státního rozpočtu. [17]

Neziskové organizace mohou dostat peníze ze státního rozpočtu, buď prostřednictvím dotace, nebo formou návratné finanční výpomoci – v případě této cesty, musí FO nebo PO tyto prostředky do státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního finančního fondu vrátit. [18]

V tomto základním zákoně je dále uveden postup při poskytování dotací a návratných finančních výpomocí a řízení jejich odnětí. Dotace nebo návratná finanční pomoc může být poskytnuta, ale také nemusí, neboť na její poskytnutí není právní nárok. O poskytnutí rozhoduje poskytovatel na základě žádosti na konkrétní projekt. Podle účelu, na který je dotace žádána, se osloví příslušné ministerstvo.⁴ [17]

Při uznání žádosti o dotaci, je vydáno písemné rozhodnutí, obsahující příjemce finančních prostředků, účel, na který jsou peníze poskytovány a další podmínky pro použití dotace nebo návratné finanční výpomoci. Příjemce musí dodržet podmínky použití dotace ve stanovených termínech. [18]

Finanční pomoc je poskytována ústředními orgány státní správy (ministerstva a úřady ČR), Akademií věd ČR, Grantovou agenturou, úřadem práce či jinou organizační složkou státu, kterou určí zvláštní zákon. Zároveň nelze financovat NNO pouze ze státního rozpočtu.

---

⁴ Podle „kompetenčního“ zákona č. 2/1969 Sb. o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky.

Podle ministerstva financí je třeba vyhledávat možnosti financování z krajů, obcí a ze soukromé sféry v místech, kde NNO vyvíjejí svou činnost. [19]

2.4 Nestátní neziskové organizace v ČR

Podle dat Českého statistického úřadu (dále jen ČSÚ), bylo v ČR 2017 zaregistrováno na 129 946 NNO, z nichž 515 tvoří nadace, 1 670 nadační fondy, 2 774 OPS, 752 ústavy, 4 171 církevní organizace, 93 650 spolky a zbytek 26 414 pobočné spolky.^{5,6} [20]

Hasičský záchranný sbor bere jako klíčové organizace, přispívající ke zvládnání MU, následující – Český červený kříž, Člověk v tísni, ADRA, Diakonie ČCE a Charita. Všechny tyto organizace spolupracují jak při MU, tak i mimo ně, a nabízí účinnou pomoc pro IZS. [11]

Kromě těchto organizací v České republice působí řada menších organizací, které se zapojují v případě MU regionálních. Činnost těchto NNO není čistě zaměřená na pomoc při MU, a mnohdy vykonávají odlišnou činnost – např. sociální práce, ale při samotné události jsou schopny uzpůsobit svou činnost a z pohledu zvládnání MU se stávají nenahraditelnými prvky IZS. Jejich výhodou může být místní působnost – kanceláře na území obce, a s tím spojená znalost místních podmínek, znalost místních organizací a komunikace se státní správou a samosprávou. Toto všechno napomáhá ke kvalitě realizované pomoci.

2.4.1 PANEL Nestátních neziskových organizací

Prvotním impulsem pro zefektivnění koordinování humanitární pomoci byly povodně na Moravě v roce 1997. Ukázalo se, že i přes obrovské nasazení NNO, provází poskytování pomoci celou řadu problémů – především v oblasti koordinace a nasazení SaP. Povodně a další MU ukázaly, že nejednotné koordinování způsobuje nepoměr rozmístění SaP na zasaženém území. V některých místech se objevila hustá koncentrace pomoci a v některých naopak vůbec. Při povodních v Čechách roku 2002 se ukázalo, že NNO tvoří vlastní plány pro zvládnání MU. [21,22]

---

⁵ Pobočné spolky – organizační jednotka spolku, samostatně organizované a pro mateřskou organizaci plní specifické úkoly (např. provozování činnosti pro určité území).

⁶ Některé prameny udávají, že tento údaj je nadsazený o třetinu až polovinu. Je to dáno tím, že legislativa platná do konce roku 2013 nevyžadovala po sdruženích, které ukončily svou činnost, aby se odhlásily z registru Ministerstva vnitra.

Nestátní neziskové organizace začínají stále více spolupracovat mezi sebou a HZS, Tato skutečnost přivedla několik krajských úřadů na myšlenku sjednocení koordinace humanitární pomoci. Byl založen „PANEL nestátních neziskových organizací“. Vznik stvrzuje normativní akt hejtmána kraje, kterým byl stanoven „Statut PANELu nestátních neziskových organizací“ a úkoly PANELu jako odborné pracovní skupiny krizového štábu kraje. [21]

PANEL funguje prozatím v Jihomoravském, Jihočeském a Libereckém kraji. V Ústeckém kraji funguje obdoba s názvem PANEL humanitárních organizací Ústeckého kraje.⁷

Jednotlivé organizace se v PANELu sdružují dobrovolně, souhlasí se statutem a jsou zařazeny mezi ostatní složky HZS kraje – je uzavřena dohoda o poskytování plánované pomoci na vyžádání, dle zákona 239/2000 Sb. [23] Je jim umožněna společná koordinace, zabezpečení materiálních podmínek pro činnost složek IZS při provádění záchranných a likvidačních prací a poskytování humanitární pomoci obyvatelstvu. v případě krizových situací. Jednotné řízení zajišťuje koordinátor. V případě potřeby a podle charakteru MU, je při aktivaci krizového štábu, vytvořena pracovní skupina PANELu – tvořena koordinátorem a dalšími pracovníky NNO. [24]

Konkrétní úkoly PANELu JMK jsou zejména:

1. vytvoření intervenčních týmů,
2. provádění psychosociální intervence,
3. zabezpečit duchovní a zdravotnickou činnost,
4. zabezpečit budování a provoz evakuačních zařízení,
5. vytvořit logistické infrastruktury území pro zajištění humanitární pomoci a náhradního zásobování pitnou vodou a potravinami,
6. zabezpečovat materiální podporu zasaženým občanům a zasahujícím složkám,
7. zajišťovat dostupnou techniku,
8. zajišťovat ubytovací kapacity, personální výpomoc,
9. a zajišťovat přípravu, spolu s výcvikem PANELu. [24]

---

⁷ V některých krajích, i těch, co nemají zřízenou koordinační platformu PANEL, probíhaly v roce 2017 semináře či konference „Víme o sobě“. Cílem byla prezentace propojení členů a zástupců neziskových organizací a složek IZS a sdílení praxe za účelem připravenosti na MU a KS.

Můžeme říci, že PANEL má nezastupitelnou úlohu, při zabezpečení nouzového ubytování a stravování, humanitární, materiální, zdravotnické, psychosociální a duchovní pomoci. Tvoří jedinečnou pomoc orgánům obcí, zajišťuje jejich úkoly ochrany obyvatelstva a zpracovává dokumentaci o zásahu. Dalším přínosným prvkem je zajištění stravy zasahujících složek IZS. [21]

2.5 Dobrovolnictví

Stěžejním dokumentem co se týče dobrovolnictví je zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě. Vymezuje podmínky pro státem podporované dobrovolnictví – vykonávané organizacemi, jež mají akreditovaný program nebo projekt dle požadavků kladených zákonem a spadají do tzv. akreditovaného režimu. Zákon se netýká dobrovolné činnosti obecně⁸. Velkému počtu dobrovolníků a organizací tak není žádným způsobem výslovně deklarováno uznání jejich prospěšné činnosti. [10]

Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě, vymezuje dobrovolnictví jako činnost osoby starší 15 (v ČR) let při účasti na pomoci osobám sociálně slabým, pomoci při MU různého charakteru, včetně pomoci při péči o životní prostředí či kulturní dědictví. Třetí možnou pomocí je podílení se na uskutečnění rozvojových operací a projektů. [25]

Dobrovolníkem je osoba, který tuto činnost vykonává ve svém volném čase, bez uspokojování vlastních zájmů a není výdělečnou činností. Lidé vykonávající dobrovolnickou službu jsou většinou pod záštitou určité organizace, na základě uzavření smlouvy. [25]

Co se týče dobrovolnictví v České republice, podle ČSÚ (data od 2005 - 2012) dobrovolníci odpracují každoročně kolem 45 000 000 hodin, což odpovídá práci v hodnotě 5,5 miliard Kč. V případě MU velkého rozsahu např. povodně v roce 2007, se tyto čísla téměř zdvojnásobují.⁹ [26]

Dobrovolníci, kteří vykonávají dlouhodobě nezištnou činnost aspoň 20 hodin týdně, se mohou podle zákona o dobrovolnické službě nechat zaregistrovat. Stát jim pak v případě

---

⁸ Pojem dobrovolnická činnost není spjat s žádnou legislativou, a jde o širší termín různé dobrovolnické pomoci, která prokazuje základní znaky dobrovolnické služby.

⁹ Ve skutečnosti tyto čísla mohou být ještě vyšší, jelikož tato čísla se vztahují pouze na registrované dobrovolnictví a ne na dobrovolnictví obecně.

potřeby může hradit zdravotní pojištění či podporu v nezaměstnanosti. Dobrovolnická doba se započítává také do nároku na důchod. [25]

2.5.1 Možnosti zapojení dobrovolníků při mimořádných událostech

Je důležité přesně vědět, jak se mohou dobrovolníci zapojit. Následující texty vycházejí z metodické pomůcky ministerstva vnitra „Pravidla dobrovolnické pomoci při mimořádných událostech“.

Prvním krokem, k zjištění potřeb zasažených obětí MU, slouží takzvaný monitoring. Do terénního šetření lze zapojit i proškolené dobrovolníky, následně z výsledků se zjistí rozsah materiálních škod, a mimo jiné psychické potřeby. Tato prvotní činnost je významná pro další činnost ze strany neziskových organizací, zástupců státní správy a samosprávy a složek IZS.

Stejně tak důležitou službou je koordinační centrum, které shromažďuje a poskytuje informace zasaženým nebo pomáhajícím organizacím a jednotlivcům. Může se jednat o telefonické rozhovory, komunikaci prostřednictvím e-mailů, sociálních sítí nebo databází. Dobrovolníci díky koordinačnímu centru získají informace o místech kde pomáhat, kde se hlásit a jaké jsou možnosti dopravy spolu s případnými omezeními. Materiální pomoc ve spojení s dobrovolníky vytváří účinný systém přebírání, skladování, třídění a distribuce zasaženým občanům. V centrech materiální pomoci jsou běžně dostupné vysoušeče, spolu s informacemi o použití. V některých případech je možné zapůjčit drobnou techniku – čističe WAP, elektrocentrály, elektrická kladiva k oklepávání omítek apod.

Manuální pomoc není spojena pouze s likvidačními pracemi ale také se samotnou přípravou na MU. Při povodních se může jednat o vyklízení nábytku, odklizení naplavenin, úklidové práce, otloukání omítek, čištění nebo stavění hrází. Manuální pomoc dobrovolníků se řadí mezi nejvíce viditelnou pomoc při MU.

Psychosociální a duchovní pomoc je zaměřená na podporu zasažených osob. Snaží se o naplnění tělesných, duševních, duchovních a sociálních potřeb. Tato pomoc může trvat i několik měsíců po skončení MU.

Při finanční pomoci se proškolení dobrovolníci spolu se zástupci samosprávy snaží zjistit a vyhodnotit rozsah škod. Tento krok slouží k následnému přerozdělování finančních prostředků. Postupuje se podle jednotné metodiky. [27]

2.5.2 Proces zapojení dobrovolníků

Společným prvkem je prvotní žádost o dobrovolnickou pomoc, kterou vyhláší starosta obce. Ta obsahuje:

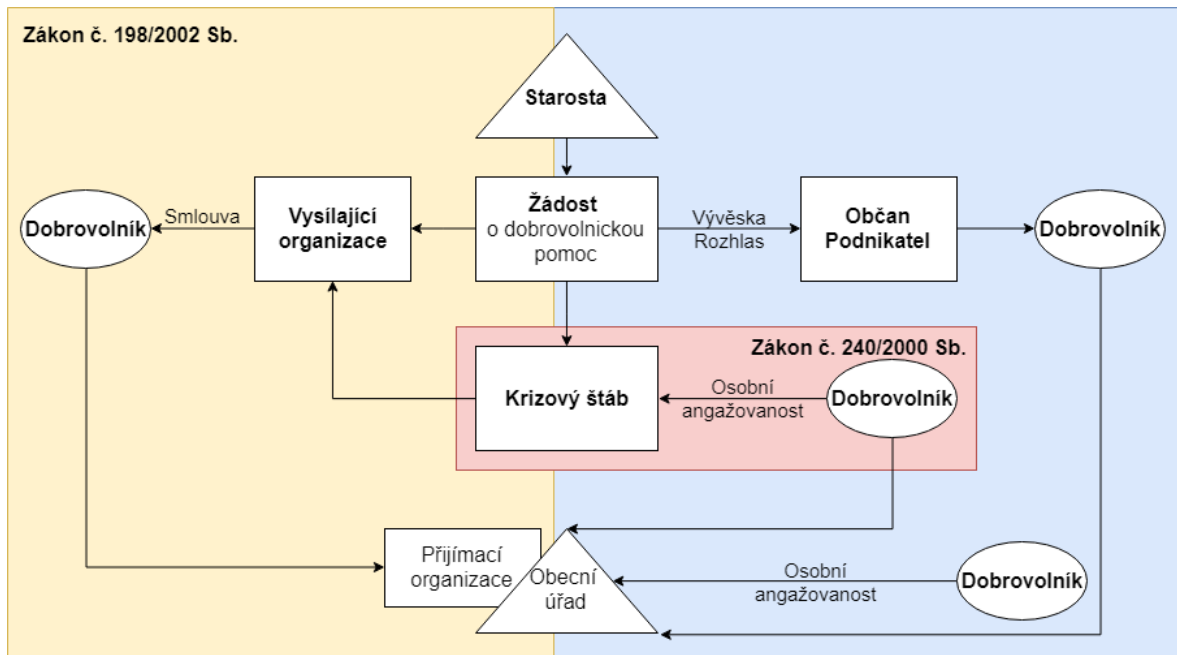
1. o jaké město se jedná,
2. kde bude poskytována pomoc – přesné vymezení obce, části obce,
3. zda se jedná o dobrovolnou práci nebo dobrovolné poskytnutí vlastních věcných prostředků, případně obojí,
4. za jakým účelem – popis a cíl prací, objekty prací, nutné předpoklady (kvalifikace), druhy potřebných věcných prostředků,
5. a v jaké době, bude pomoc realizována – od, do. [28]

Na žádost reagují buď vysílající organizace¹⁰ (NNO), podnikatelské subjekty nebo jednotlivci. Všechny tři skupiny se mohou buď samy angažovat, nebo jsou vyzvány podle krizového zákona č. 240/2000 Sb. Ve všech případech uzavírají s městem smlouvu.

V případě oslovení vysílající organizace, hrají hlavní roli neziskové organizace a jejich dobrovolnické centra, které mají i své vlastní uzavřené smlouvy s dobrovolníky. Ostatní dobrovolníci uzavírají smlouvy s městem, nebo město využívá předem připravené smlouvy s organizacemi uvedenými v krizovém plánu. Graficky je proces zapojení dobrovolníků znázorněn na následujícím obrázku.

---

¹⁰ Vysílající organizace – je PO se sídlem v České republice, která dobrovolníky vybírá, eviduje, připravuje pro výkon dobrovolnické služby a uzavírá s nimi smlouvy o výkonu dobrovolnické služby. Přijímající organizace – je PO nebo FO, pro níž je dobrovolnická služba vykonávána.

Obrázek 1 – Proces zapojení dobrovolníků (Zdroj: Krizový plán ORP Krnov, upraveno)

2.5.3 Koordinace dobrovolníků při mimořádných událostech

Při koordinaci dobrovolníků se počítá s následujícími možnostmi – velitel zásahu, starosta obce nebo jiný pověřený pracovník nebo koordinátor dobrovolníků za nestátní neziskovou organizaci. [27]

Koordinátoři dobrovolníků by měli být v optimálním případě součástí krizového štábu. Z toho případně rezultuje lepší komunikace a spolupráce se složkami IZS a orgány krizového řízení. Prací koordinátora je evidence činnosti dobrovolníků. Prostřednictvím koordináčních center využívají možnosti vyžádání a doplnění SaP, usměrňují nabídky organizované i neorganizované dobrovolnické pomoci. [27]

Důležité je dbát na bezpečnost a ochranu zdraví dobrovolníků a pojištění dobrovolníků. Koordinátor podporuje distribuci informačních materiálů a spolupracuje při zřízení a provozování skladu humanitární pomoci. [27]

2.6 Příklad humanitární odezvy

V případě katastrof velkého rozsahu, se do pomoci zapojí prakticky celý svět. Samotné zasažené oblasti zpracovávají aktuální humanitární požadavky. Pomoc poskytují jak jednotlivé státy, tak řada neziskových organizací, zapojují se společnosti i jednotlivci formou finanční a materiální podpory, poskytováním lidských jednotek a vytvářením záchranných týmů.

2.6.1 Příklad zapojení nestátních neziskových organizací v České republice při povodních roku 2013

V roce 2013 došlo k povodni na území ČR. Povodně zasáhly území Čech, celkem bylo dotčeno 1373 obcí a 3,9 mil. obyvatel, a celkem bylo nahlášeno 15 úmrtí. 105 muselo být částečně evakuováno – došlo k evakuaci přes 26 tisíc obyvatel. [29]

Na zajišťování, organizaci a distribuci humanitární pomoci, se podílely již osvědčené NNO. Jednalo se zejména Český červený kříž, který přispěl 560 členy a 1300 dobrovolníky. Organizace ADRA, Člověk v tísni, Česká katolická charita, která nasadila kněží a přes 200 dobrovolníků. Diakonie ČCE s 800 dobrovolníky. Kromě těchto NNO se zapojila celá řada menších nevládních organizací, které se podílely na dalších důležitých činnostech (organizace a provoz evakuačních center, pomoc při obnově obydlí, finanční sbírky apod.). [29]

Podstatným prvkem byla práce psychologů jakožto posttraumatických týmů – podílely se nejen na terénní práci, ale zapojily se také při funkci krizových informačních linek. Pomáhali zejména starším a opuštěným obyvatelům, kteří odmítají pomoc dobrovolnických organizací a zároveň odmítají komunikovat s místní samosprávou, i když likvidační a úklidové práce jsou nad jejich možnosti. Psychologická služba otevírá možnosti jak pomoci těmto lidem. Psychosociální pomoc byla také poskytována ve střediscích evakuovaných i jako podpora starostů při řešení situací. [29]

2.6.2 Příklad humanitární odezvy ve světě při katastrofě velkého rozsahu – Haiti 2010

12. ledna 2010 zasáhlo Haiti, 15 km od hlavního města Port-au-Prince zemětřesení o síle 7 stupňů. Hypocentrum se nacházelo asi 13 km pod povrchem země. Nastaly problémy

v souvislosti s tím, že bylo zasaženo centrum státu. Komunikace byla neprůjezdná a stejně tak letiště i přístav byly nefunkční. Úřady nebyly schopny koordinovat záchranné práce.

I přes to že se zde podílelo na pomoci okolo 12 000 NNO, zemřelo přes 2 500 lidí na cholery¹¹. Lékaři bez hranic ošetřili více než 75 000 těchto případů. Během 11 měsíců nedošlo k sanitaci napříč městem. V 3 milionovém městě, bylo pouze 1 místo zabývající se sběrem odpadů. Média občanům doporučovala, aby si před jídlem myli ruce vodou, ale voda nebyla vyčištěná, i přesto, že některé organizace dostaly prostředky na sanitaci vodních zdrojů. [30] USA nabídlo na pomoc 16 000 vojáků. Zemětřesení na Haiti lze označit jako příklad selhání koordinace a kontroly humanitární pomoci.

2.6.3 Příklad humanitární odezvy ve světě při katastrofě velkého rozsahu – Japonsko 2011

11. března 2011 zasáhlo Japonsko zemětřesení o síle 8,9 stupňů. Sekundárním jevem, byla vlna tsunami o výšce až 38 metrů. Hypocentrum bylo asi 130 km od ostrova Honšú, 24 km pod povrchem. Vlnou byla také zasažena jaderná elektrárna Fukušima I., při havárii uniklo značné množství radiace. [31]

Pomoc by se dala rozdělit na vládní a pomoc neziskových organizací. Japonsko po tsunami v roce 2011 speciálně požádalo týmy z Austrálie, Nového Zélandu, Jižní Koreji, Spojeného království, Kanady a Spojených států Amerických. Tyto státy spolu s řadou dalších se podíleli na pomoci v postižené oblasti, poskytovali finanční a materiální pomoc – např. zásoby pitné vody a jídla, paliv, techniku pro záchranu osob, dekontaminační prostředky a další. Nabídly speciální týmy pro záchranu osob, zdravotníky a specialisty na jaderné havárie.

Kromě místních NNO se zapojily organizace z celého světa, aby pomohly zmírnit následky katastrofy. Pomoc probíhala zajišťováním finanční a materiální podpory, vyhlásování sbírek a řadou charitativních akcí. Stranou nezůstaly ani soukromé společnosti, které se nebály nabídnout, kromě finančních darů, široké portfolio svých produktů. (např. společnost IKEA nabízela nábytek). [31]

---

¹¹ Cholera je nebezpečné průjemové onemocnění, způsobeno bakteriální infekcí. Nemoc se nejčastěji přenáší pitnou vodou znečištěnou fekáliemi, nebo potravinami. Účinnou prevencí představuje mytí rukou, převaření vody, či jiná desinfekce a dodržování základních hygienických pravidel.

3 ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI

Podstatou teoretické části bylo seznámit čtenáře s problematikou neziskového sektoru. Lze konstatovat, že významnou roli v nárůstu významu zapojení nestátních neziskových organizací do procesu především likvidačních prací, hrály povodně na Moravě v roce 1997, které ukázaly potenciál nestátních neziskových organizací. Povodně urychlily nejen vývoj „krizové legislativy“, ale také tvorbu plánů a metodik jednotlivých neziskových organizací. Vývoj dosáhl až k tvorbě PANELu na území některých krajů jako jednotnou koordinační platformu humanitární pomoci. Zásadní význam koordinace je vidět na příkladu humanitární pomoci po zemětřesení na Haiti v roce 2010, kdy tato zásadně selhala. Je důležité se z minulosti poučit a snažit se současnou situaci nadále zlepšovat.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4.1 Hrozby a rizika na území obce s rozšířenou působností Krnov

Obec s rozšířenou působností Krnov je podle HZS MSK ohroženo následujícími riziky – přirozená povodeň, únik nebezpečné látky, havárie v silniční a železniční dopravě a hrozí zde i zvýšené nebezpečí větrných poryvů a sněhových srážek. [34]

Povodeň – ORP Krnov je ohroženo přirozenou povodní, a to zejména vodními toky Opava a Opavice tvořící soutok řek v Krnově, dále také Osoblaha a Čížina. ORP Krnov není ohroženo zvláštní povodní.

V historii bylo Krnovsko zasaženo mnohokrát, zmínky jsou z roku 1813, 1880, 1940 a 1996 [35]. Nejničivější se odehrála v roce 1997. Krnov a přilehlé okolí, bylo zasaženo povodní, při které se vylila koryta řek Opavy a Opavice. K zvýšení hladiny toků, jejich vyhlížení z koryt a následným záplavám došlo v důsledku několikadenních extrémních dešťů. Ukázalo se, že Krnov není absolutně připraven na velkou vodu. Řeky byly před rokem 1945 regulovány přibližně na 50ti-letou vodu. [36] Mosty neměly dostatečné převýšení, některé mosty nezvládaly průtoky již 20ti-leté vody. Břehy řek nebyly zpevněny a nebyly realizovány odtokové kanály. Povodeň zasáhla na 1300 objektů, vzala 2 lidské životy a způsobila škodu v hodnotě přes 400 milionu korun. [37]

Hlavní protipovodňovým opatřením, které ochrání ORP Krnov před případnou povodní, se má stát přehrada Nové Heřminovy. Mezi další realizovaná opatření patří – revitalizace a úprava toků, budování malých vodních nádrží, úpravy v krajině a rozšíření monitorovací sítě. [38]

Přítomnost nebezpečné látky – ORP Krnov je ohroženo přítomností nebezpečných látek, jejichž únik, či vznícení vyžaduje zásah složek IZS. Tyto látky jsou nebezpečné zejména jednak při samotném úniku např. do spodních vod, ale také se musí počítat s možností vznícení, či exploze, doprovázené produkcí toxických zplodin, jež mohou zasáhnout místní obyvatelstvo. Jedná se konkrétně o následující látky:

1. nátěrové hmoty – firma HEMAX TRADING, spol. s.r.o.,
2. čpavek – Zimní stadion Krystal, mrazírny WERA NOVA s.r.o.,
3. etanol – Krnovský lihovar, spol. s.r.o.,
4. stavební chemie – Sklad hořlavých a extrémně hořlavých látek, společnosti Den Braven Czech and Slovak a.s.,
5. LPG – plnárna LPG a propanbutanových lahví, firma PRIMAGAS, s.r.o.

V letech 2009 až 2011 došlo celkem k 3 únikům amoniaku na zimním stadionu v Krnově. Vždy zasahovaly složky IZS a byla nařízena evakuace. Nikdo nebyl zraněn. Jako opatření byla v roce 2012 nařízena rekonstrukce čpavkového systému. [39] Po rekonstrukci, již k dalším únikům nedošlo.

Havárie v silniční a železniční dopravě – havárie v silniční dopravě nelze vyloučit, městem Krnov prochází, a střetávají se zde 2 silnice I. třídy. Současně skrze ORP prochází 3 železniční tratě. Na více místech na trati se vyskytují železniční přejezdy, kde může dojít k dopravní nehodě současně např. s únikem převážených nebezpečných látek.

Větrné poryvy – je ohrožen zejména severozápad ORP Krnova. V roce 2013 zasáhlo Krnov tornádo, lehce bylo zraněno 8 osob, a způsobilo škody za více než 100 milionu. Problémy způsobují také popadané stromy, které způsobují neprůjezdnost silničních komunikací a železnice. Popadané stromy také mohou způsobit problémy s dodávkami elektrické energie.

Sněhové kalamity – dlouhodobé sněžení může omezit přístupové cesty, a tím i zásobování místních obcí. Další jsou ohrožené objekty mající ploché střechy. V roce 2010 se propadla střecha objektu ve Slezských Rudolticích.

Teroristický útok nebo kriminální činnost – může ohrozit zejména hustěji obydlené obce, nelze však vyloučit i na vesnicích. Jako největší událost, se jeví přepadení směnárny s granátem z roku 2010. Lupič zemřel na následky výbuchu granátu a bylo zraněno 6 lidí.

Nejvyšší možnou zranitelnost ve správního obvodu ORP Krnov vykazuje samotné město Krnov a Město Albrechtice, kde je vyšší hustota obyvatel, a kde se nachází vyšší koncentrace objektů, které zpracovávají, případně uchovávají nebezpečné látky. Mimo jiné jsou zde kulturní, školská a obchodní zařízení.

5 ANALÝZA RIZIK

Pro analýzu rizik na ORP Krnov jsem si zvolil rizika identifikované HZS Moravskoslezského kraje, doplněné o kriminalitu. Využil jsem analýzu rizik, která zkoumá pravděpodobnost a dopad jednotlivých identifikovaných hrozeb.

Parametry pravděpodobnosti výskytu jsem si zvolil dle výskytu za posledních 25 let. Zvolil jsem 5 stupňů pravděpodobnosti. Je třeba si uvědomit, že Krnovsko je relativně klidná oblast. Ze záznamů kroniky města Krnova víme, že se zde nevyskytuje tolik MU, proto je v tabulce „pravděpodobnost výskytu hrozeb“ takový rozsah.

Tabulka 2 – Pravděpodobnost výskytu hrozeb

Pravděpodobnost výskytu		
Stupeň	Slovně	Definice
1	Velmi nízká	Nevyskytla se, nelze vyloučit
2	Nízká	Výskyt 1x během 25 let.
3	Střední	Výskyt 2x až 5x za 25 let.
4	Vysoká	Výskyt 6x až 10x za 25 let.
5	Velmi vysoká	Výskyt více než 11x za 25 let

Parametry dopadu jsem zvolil podle počtu ohrožených obyvatel MU, snažil jsem se počítat s nejhorsí možnou variantou.

Tabulka 3 – Dopad hrozeb

Dopad		
Stupeň	Slovně	Definice – počet ohrožených osob
1	Velmi nízký	Bez ohrožení osob.
2	Nízký	Jedinec až 10.
3	Střední	10 až 100.
4	Vysoký	100 až 1000.
5	Velmi vysoký	Více než 1000.

Přijatelnost rizika jsem si rozdělil podle výsledku součinu pravděpodobnosti a důsledku. Stupeň 25 – 16 tvoří kategorii nepřijatelné, kdy je třeba zahájit intenzivní preventivní činnost k minimalizaci rizik, stupeň 15 – 9 tvoří kategorii nežádoucí, při které je vhodné zahájit preventivní činnost k minimalizaci rizik. Nakonec stupeň 8 – 0, tvoří kategorii přijatelné, a tedy že jsou dostatečně ošetřeny.

Tabulka 4 – Přijatelnost rizika

Přijatelnost rizika		
Stupeň	Slovně	Definice
25 – 16	Nepřijatelné	Je třeba zahájit intenzivní preventivní činnost k minimalizaci rizik.
15 – 9	Nežádoucí	Zahájit preventivní činnost k minimalizaci rizik.
8 – 0	Přijatelné	Doporučena preventivní činnost k minimalizaci rizik.

Tabulka 5 – Analýza rizik

	Hrozby	Pravděpodobnost	Dopad	Celková hodnota	Přijatelnost rizika
1	Přírozená povodeň	2	5	10	Nežádoucí
2	Větrné poryvy	4	3	12	Nežádoucí
3	Sněhové kalamity	3	4	12	Nežádoucí
4	Havárie v silniční dopravě	5	2	10	Nežádoucí
5	Havárie v železniční dopravě	5	2	10	Nežádoucí
6	Únik čpavku ze zimního stadionu	3	3	9	Nežádoucí
7	Únik čpavku z mrazíren	1	3	3	Přijatelné
8	Únik etanolu z lihovaru	1	3	3	Přijatelné
9	Únik hořlavých látek ze skladu stavební chemie	1	3	3	Přijatelné
10	Únik z plnirny LPG	1	3	3	Přijatelné
11	Teroristický útok / kriminální čin	3	3	9	Nežádoucí

5.1.1 Vyhodnocení

Z analýzy rizik vyplývá, že ORP Krnov není ohroženo nepřijatelnou hrozbou, která by vyžadovala přímé intenzivní řešení situace. Nežádoucích hrozeb vyšlo 7 z 11.

Z toho 3 – povodně, větrné poryvy a sněhové přeháňky jsou hrozby naturogenního charakteru. V 1 případě – únik amoniaku ze zimního stadionu se jedná o únik nebezpečné látky. Ve zbylých 3 případech – dopravní nehody na silniční a železniční komunikaci a teroristický útok či jiný kriminální čin, o událost antropogenního původu. V tomto případě lze usoudit, že se jedná o selhání lidského faktoru.

V případě přijatelných hrozeb, které tvoří počet 4 z 11, se jedná o únik nebezpečných látek. Tyto události, ačkoliv mohou ohrozit velké množství obyvatel, vyšly jako přijatelné – a to z následujících důvodů: v minulosti nedošlo k únikům těchto látek a zařízení uchovávající

nebezpečné látky se nacházejí ve větší míře mimo obytnou oblast. Je vhodné situaci sledovat, a případně pokračovat v minimalizaci těchto rizik – např. přidáváním různých forem bezpečnostních prvků.

Lze říci, že ORP Krnov je v přijatelné míře ohroženo MU. ORP je dobře připraven na MU, a snaží se minimalizovat hrozby. Poslední zkouškou bylo tornádo v roce 2013, které dokázalo, že orgány obce jsou schopny reagovat na vzniklou situaci a okamžitě zahájit organizované a koordinované práce. Do zvládnutí situace se zapojili jak jednotlivci – dobrovolníci, tak podnikatelské subjekty a místní neziskové organizace. Lze předpokládat, že kdyby se vyskytla další MU, město by postupovalo podle připraveného krizového plánu, a situace by byla zvládnutelná. Je však dobré neusnout na vavřínech, připravené plány aktualizovat a hledat nové možnosti, jak vylepšit stávající bezpečnostní situaci v mikroregionu Krnovsko.

6 NESTÁTNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE NA ÚZEMÍ OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ KRNOV

Na území ORP Krnov, se nachází následující NNO – Charita Krnov, Slezská diakonie (dále jen SD) Krnov a Armáda spásy Krnov (dále jen AS). Krnovsko, není pravidelně ohrožováno MU, ale tyto organizace, jak ukazuje minulost, mají zkušenosti a odhodlání poskytovat pomoc jak uvnitř ČR, tak za jejími hranicemi. Nelze odhadnout, jakou nám budoucnost přinese MU – jestliže se bude jednat o menší MU, místní NNO jistě nabídnou pomoc nejprve svým klientům, a poté budou pokračovat v poskytování pomoci dalším zasaženým.

Na území Moravskoslezského kraje (dále jen MSK) nefunguje PANEL NNO, ale jednotlivé organizace spolu v ORP vzájemně spolupracují, mají pravidelné setkávání v rámci městského komunitního plánování, ví o svém zaměření a vzájemně se doplňují. Pokud by se jednalo o MU velkého rozsahu lze očekávat spolupráci s krizovým štábem ORP Krnov, a stejně tak případnou koordinaci ze strany města.

V krizovém plánu ORP Krnov jsou uvedeny kontakty na Diecézní charitu ostravskopavskou (dále jen DCHOO) a AS, jako na členy skupiny pro koordinaci poskytování humanitární pomoci, DC ADRA, Diakonie ČCE, Český červený kříž a Krizové centrum Ostrava o. s. Kontakty jsou uvedeny na střediska v Ostravě.

6.1 Charita Krnov

Charita Krnov – právní formou účelové zařízení Římskokatolické církve, je členem DCHOO, která jako součást Charity Česká republika je členem mezinárodního svazku Caritas Internationalis.

Posláním Charity je ochotně a odborně pomáhat lidem, v nouzi. Může se jednat o nouzi sociální, materiální, zdravotní, duševní, duchovní nebo jinou. Charita pomáhá všem lidem za stejných podmínek. Poskytované služby jsou zaměřeny hlavně na seniory, děti a lidi v obtížné životní situaci. Může se jednat o sociální a zdravotní pomoc seniorům a osobám se zdravotním postižením, lidem nevyлéčitelně nemocným, lidem bez domova, ohroženým dětem, mládeži a dalším, kteří tuto pomoc potřebují.

Charita Krnov provozuje pečovatelskou a ošetrovatelskou službu, provozuje denní stacionář, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež a půjčovnu kompenzačních pomůcek. Ve Městě Albrechtice provozuje Dům dobré vůle Žáry s kapacitou 29 lůžek – poskytující

nepřetržitou pomoc nemocným seniorům. Tato služba je zpoplatněna. Z mého pohledu nejdůležitější, co se týče potřeb při MU, je provozování humanitárního střediska. [40]

6.1.1 Zkušenosti se zvládáním mimořádných událostí

Charita se zapojila do humanitární pomoci při povodních v roce 1997 prostřednictvím DCHOO. Charita se podílela na prvotní přímé pomoci, při které se jednalo zejména o distribuci jídla, vody, hygienických a čisticích prostředků, ostatních materiálních prostředků (jako např. nábytek, elektronické spotřebiče, kočárky, nářadí a další) a prvotní finanční pomoc.

Poté se podílela na projektech obnovy bydlení a pomoc domácnostem. Jednalo se zejména o projekty dotací, vysoušení a vytápění obydlí, znovu zařizování domácností. Kromě materiální pomoci, byla zřízena linka pomoci, na které figurovali operátoři poskytující psychologické a sociálně-právní služby, zajišťovala kontakty na ostatní poradny a na povodňové asistenty. Mimo jiné, DCHOO zřídilo konto České katolické Charity, díky kterému se vybralo přes 193 mil Kč, sloužící k obnově následků MU, po celé zasažené oblasti. [40]

6.1.2 Aktuální možnosti zapojení při mimořádné události

Realizace pomoci a zapojení krnovského střediska při MU probíhá prostřednictvím ústředí DCHOO – ten aktivuje štáb DCHOO. Veškerá komunikace se střediskem a obcí, zjišťování a zprostředkování pomoci, koordinuje štáb DCHOO.

Z hlediska možné pomoci, můžeme zmínit poskytnutí přímé hmotné a finanční pomoci. Obsahem hmotné pomoci je oblečení, potraviny, vybavení domácností apod. Poskytnutí této pomoci závisí na finančních možnostech Charity Krnov a na zvážení situace zájemce sociálním pracovníkem a ředitelem Charity Krnov.

Charita je zapojena do operačního programu potravinové a materiální pomoci Ministerstva práce a sociálních věcí, projektem „Potravinová a materiální pomoc nejchudším osobám“. Nejchudší lidé dostanou díky projektu zdarma potravinové balíčky, balíčky s hygienickými potřebami a potřebami souvisejícími s péčí o děti.

Jako další službu, kterou Charita provozuje a lze využít v případě MU je šatník, zaměřen na sběr šatstva, obuvi, lůžkovin, potřeb pro domácnost, dětského a kojeneckého ošacení a vybavení. Část darovaných věcí je poskytována sociálně slabým rodinám, lidem bez domova z Krnova a okolí, za stejných podmínek. Zbytek věcí je ve spolupráci s dalšími humanitárními organizacemi posílány do oblastí humanitárních katastrof ve světě.

Charita má možnost vyhlásit finanční sbírku skrze DCHOO. Ve středisku lze využít psychosociální či duchovní pomoc. Také zde funguje bezplatně ošetřovatelská služba, ta zahrnuje např. aplikace injekcí, převazy ran, péče o stomie či rehabilitační cvičení.

Mimojiné se zhotoví linka pro komunikaci při MU. Slouží zejména pro komunikaci s obcemi, médii a dalšími spolupracujícími subjekty pro komunikaci ohledně materiálního zabezpečení, vysoušecí techniky, dobrovolnictví a finanční výpomoci.

Zástupce za Charitu jako člen krizového štábu kraje, se podílí na získávání informací o vývoji situace, analýzy související s potřebou humanitární pomoci, její koordinace a distribuce, iniciace organizování účelových sbírek, výzvy obyvatelstvu k poskytnutí pomoci a evidence odběratelů pomoci. Tato činnost je rozdělena mezi zapojené humanitární organizace.

Charita upřednostňuje hmotnou cílenou pomoc, před finanční. Podle Charity není žádoucí, aby NNO zasahovaly při prvotních záchranných pracích. Až se situace uklidní, je možné jít území zmapovat – asi po 2 dnech. Prvotní informace získá HZS, který posléze rozhodne o nejvhodnějším zapojení NNO. [40]

6.1.3 Charitní sklady

V případě MU, někdy není možné okamžitě využívat humanitární sklady HZS moravskoslezského kraje, proto je důležité, aby z důvodu možnosti okamžité pomoci obyvatelstvu, měla DCHOO k dispozici vlastní centrální humanitární sklad a oblastní humanitární mezisklady – které jsou průběžně doplňovány z prostředků DCHOO¹² a zajišťovány místní Charitou.

Centrální humanitární sklad se nachází v Ostravě, slouží k zásobování ostatních oblastních meziskladů a v případě humanitární události zásobuje konkrétní Charity. Centrální humanitární sklad obsahuje prvotní materiál pro cca 300 lidí. Oblastní humanitární mezisklady jsou na území MSK celkem 4 a obsahují materiální pomoc zhruba pro 100 lidí. Zodpovědnost za oblastní sklady nesou ředitelé středisek jednotlivých Charit. [40]

---

¹² Prostřednictvím peněz např. z Tříkrálové sbírky.

6.2 Slezská diakonie

Zřizovatelem SD je Slezská církev evangelická Augsburského vyznání. Právní formou spadá mezi církevní a náboženské společnosti. Samotným posláním organizace je poskytování kvalitních sociálních služeb na základě křesťanských hodnot.

Klientela SD je různorodá, tvoří ji lidé se zdravotním handicapem, senioři, osoby, které se ocitly v těžké životní situaci, lidé bez domova a lidé s duševním onemocněním. Diakonie provozuje specializované střediska, poskytující řadu služeb z oblasti bydlení, sociální rehabilitace, sociální asistence a terapeutických dílen potřebným. [41]

Co se týče zapojení do MU v minulosti, SD se v mikroregionu Krnovsko zapojila v roce 1997 do řešení povodňové situace. Jednalo se zejména o zprostředkování humanitární pomoci z Německa. Později v roce 2002 při povodních v Čechách aktivitou „balíčky do škol“. [41]

6.2.1 Aktuální možnosti zapojení při mimořádné události

Slezská diakonie je zapojena do řady projektů, patří zde projekty tuzemské i mezinárodní. Jako jeden z nejdůležitějších, co se týče pomoci při MU, vidím projekt potravinových bank. Jedná se o projekt České federace potravinových bank, která zastřešuje jednotlivé organizace potravinových bank v České republice.

Cílem je zdarma získávat potravinové a zemědělské přebytky a příspěvky shromážděné v potravinových sbírkách, účelně vydávat takto získané potraviny potřebným cílovým skupinám prostřednictvím sítě místních organizací (střediska NNO), podporovat solidaritu mezi lidmi a zvyšovat povědomí jak neplýtvat potravinami. Fungování potravinové banky se řídí Chartou evropských potravinových bank. [42]

Konkrétně SD Krnov je členem Potravinové banky Ostrava z. s. od roku 2010, kdy tato organizace zahájila svou činnost. Diakonie je odběratelem potravin a rozdává je lidem v nouzi, v místě svého působení a teoreticky, tyto potraviny lze využít při MU.

Slezská diakonie je stejně jako Charita zapojena do operačního programu potravinové a materiální pomoci Ministerstva práce a sociálních věcí, kdy jsou lidem v tíživé situaci darovány potravinové a hygienické balíčky, a balíčky s prostředky pro péči o děti.

Z možností dalšího zapojení na zvládání MU se jeví jako přínosná práce sociálních pracovníků, kteří mohou pomoci např. prvotní komunikací se zasaženými lidmi.

Co se týče duchovní podpory, lze využít služeb Českobratrské církve evangelické, se kterou má SD ústní dohodu.

Stěžejní by byla činnost dobrovolnického centra SD v Krnově. Teoreticky lze využít osoby zapojené do dobrovolnického programu a využít je např. při likvidačních pracích, participace na sbírkách ve smyslu výběru finančních prostředků, výdej materiálních zásob a další. Zástupce za SD uvedla, že jsou schopni se zapojit do 6 hodin od vzniku události. [41]

6.3 Armáda spásy

Armáda spásy ČR je v rámci mezinárodní struktury součástí Území Nizozemska, České republiky a Slovenska. Národní ústředí AS ČR sídlí v Praze a je řízeno národním velitelem pro ČR. Národní ústředí řídí činnost v rámci celé ČR, zajišťuje kontakty na národní a mezinárodní úrovni. Posláním AS je fyzická, sociální, morální a duchovní podpora lidí, založena na křesťanských hodnotách.

Klientelu tvoří především lidé bez domova, lidé, kteří se ocitli v těžké životní situaci, či lidé hledající jakoukoliv duchovní pomoc a oporu. Pro své klienty provozuje sociální zařízení – azylový dům, noclehárnu a komunitní centra. [43]

Armáda spásy se na Krnovsku zapojila při zvládnání povodňové situace v roce 1997. V roce 2013 při tornádu, se klienti AS podíleli na likvidačních pracích. [43]

6.3.1 Aktuální možnosti zapojení při mimořádné události

V případě MU je třeba zabezpečit ubytování zasažených občanů, k tomuto může přispět azylový dům, disponující s kapacitou 35 lůžek pro muže, 10 lůžek pro ženy a 30 lůžek pro matky s dětmi. Mimo azylový dům funguje v Krnově noclehárna s kapacitou 10 lůžek. Tyto služby nabízejí kromě lůžek také základní hygienu, základní stravu a případně poradenství pro své klienty.

Armáda spásy taktéž provozuje sbírky šatstva „ReShare“, prostřednictvím sběrných míst a kontejnerů. Šatstvem mohou přispět individuálně jednotlivci nebo firemní dárci. Ošacení dále nabízejí ve svých centrech.

Lze očekávat, že stejně jako v minulosti by se do řešení MU zapojili klienti AS. Popřípadě je zde možnost využít po dohodě dobrovolnické centrum AS Krnov.

Sociální pracovník AS uvedl, že jako nejdůležitější vidí organizace psychosociální pomoc, a že do řešení situace se mohou zapojit okamžitě. [43]

6.4 Vyhodnocení možnosti zapojení nestátních neziskových organizací na území obce s rozšířenou působností Krnov

V ORP Krnov, by v případě MU figurovaly následující NNO – a to Charita Krnov, Slezská diakonie Krnov a Armáda spásy Krnov. Pro jednoduchý přehled nabízené pomoci slouží následující tabulka.

Tabulka 6 – Přehled zapojení NNO na území ORP Krnov

Přehled zapojení NNO na území ORP Krnov			
	Charita Krnov	Slezská diakonie Krnov	Armáda spásy Krnov
Zkušenosti se zvládnutím MU	Povodně 1997 - zapojení do řešení skrze DCHOO	Povodně 1997 – zprostředkování pomoci z Německa, Povodně 2002 - balíčky do škol	Povodně 1997 – zapojení do řešení povodní. Tornádo 2013 – zapojení při likvidačních pracích
Zapojení dobrovolníků	Ne	Možnost zapojení podle potřeby	Možnost zapojení podle potřeby
Koordinace dobrovolníků	Ne	NNO nebo město	NNO nebo město
Společná koordinace NNO	Je možná	Je možná	Je možná
Materiální pomoc	Humanitární sklad, Šatník, hygienické balíčky	Hygienické balíčky	Ošacení,
Potravinová pomoc	Potravinové balíčky	Potravinové balíčky	Základní strava

Finanční pomoc	Možnost vyhlášení sbírky skrz DCHOO	Participace na sbírkách	Možnost vyhlášení sbírky
Psychosociální pomoc	Využití sociálních pracovníků	Využití sociálních pracovníků	Využití sociálních pracovníků
Duchovní pomoc	Ano	Ano	Ano
Nouzové ubytování	Ne	Ne	Azylový dům, noclehárna
Zapojení do řešení MU	Okamžitě	Do 6 hodin	Okamžitě

Všechny z uvedených organizací se v minulosti zapojily ve větší, či menší míře do řešení MU, a svou činností napomohli k jejímu zvládnutí. V případě větší události lze očekávat zapojení celé neziskové sítě – ředitelství, větší počet středisek ze spádových oblastí, které podpoří a koncentrují činnost a množství sil a prostředků v ORP Krnov.

V případě dobrovolnictví – Charita, nepočítá se zapojením dobrovolníků, naopak SD a AS uvedli, že zde je možnost zapojit dobrovolníky. Nepočítá se záchrannými pracemi, ale spíše s likvidačními, případně participování na sbírkách, výdej materiálních prostředků apod. Následná koordinace dobrovolníků může probíhat prostřednictvím dobrovolnického centra, kdy si samotné NNO koordinují dobrovolnickou pomoc, nebo s využitím koordinátora z města.

Zástupci NNO uvedli, že je vhodná koordinace ze strany města, a jsou ochotni se vydat touto cestou. Zástupci za jednotlivá střediska, by se mohli stát členy skupiny krizového štábu.

Největším přínosem, při materiální pomoci, by byl humanitární sklad Charity, který je svým obsahem obdobou humanitárního skladu HZS – nalezneme zde hygienické prostředky, smetáky, lopaty, vysoušeče, obuv, či například polní kuchyni a další. Charita a AS se podílejí svými projekty na sběru šatstva, které lze využít v případě nouze. SD může přispět potravinovou pomocí prostřednictvím projektu potravinových bank a spolu s Charitou mohou využít potravinové balíčky. AS se také může podílet na potravinové pomoci formou základní stravy v azylovém domě.

Organizace jsou ochotny se podílet na výběru finančních prostředků, a počítá se s možností vyhlášení sbírky, SD a AS, jak už bylo zmíněno dříve, mohou využít dobrovolnické centra ve prospěch výběru finančních prostředků.

Nestátní neziskové organizace na území Krnovska mají kapacity k nabídnutí služeb svých sociálních pracovníků. Stejně tak, jelikož se jedná organizace, nabízející své služby podle křesťanských hodnot, mají možnost zajistit duchovní pomoc.

V případě nouzového ubytování má pouze AS kapacity pro nouzové ubytování obyvatelstva. Charita ani SD nemají možnost poskytnout zadarmo postiženému obyvatelstvu lůžka.

Charita uvedla, že může okamžitě využít možnosti humanitárního skladu. SD uvedla, že se mohou zapojit do 6 hodina. AS může poskytnout pomoc okamžitě.

Z výše uvedeného vyplývá, že NNO na území ORP Krnov pokrývá široké spektrum humanitární pomoci. Můžeme říci, že jednotlivé organizace mají společný prvek, a to že pomáhají lidem v nouzi, ale najdou se zde rozdíly v nabízené pomoci. Díky rozdílnosti, však jako celek mohou nabídnout, účinnou pomoc obyvatelstvu a doplňují funkci a činnost složek IZS.

6.5 Návrhy na zlepšení současného stavu

Prvním krokem v rámci programu jednotné koordinace je obdoba semináře „Víme o sobě“. Úvodem by proběhlo seznámení s krizovým řízením, IZS a prezentace činnosti a možností zapojení NNO na území ORP Krnova. Součástí by mohla být prezentace možností získání odborné způsobilosti (např. akreditace) v této sféře. ORP Krnov dostane jasný přehled konkrétních možností zapojení.

Seminář by se mohl stát impulsem pro projekt jednotné koordinace NNO ze strany ORP Krnova. NNO se zatím sice mohou řídit a koordinovat při MU efektivně samy, ale pouze jednotnou koordinace lze tento proces optimalizovat a zamezit případným nepříjemnostem. Je nanejvýš žádoucí, aby krizový štáb počítal s touto možností a byly předem připraveny plány komunikace a koordinace těchto NNO.

Další možností jednotné koordinace je oslovení kraje s myšlenkou PANELu NNO MSK. MSK by se tak zapojil do plnění jednoho z úkolů koncepce ochrany obyvatelstva, a to posílením podílu NNO při plnění úkolů ochrany obyvatelstva pod koordinací HZS ČR. Dal-

ším krokem by mohla být participace jednotlivých NNO na cvičení HZS a IZS MSK. Cvičení vede k dalšímu prohloubení zkušeností v případě participace při MU.

Zajímavým návrhem pro mnohé občany může být dobrovolnictví při MU a KS, o kterém zde není mnoho informací. Navrhují, vytvořit brožuru, obsahující základní informace o dobrovolnictví při MU. Obsahem by mohlo být – kde se přihlásit (kontaktní údaje na dobrovolnické středisko nebo přímo na obecním úřadě), shrnutí možností pomoci jako dobrovolník, práva a povinnosti dobrovolníka. Brožura může být volně k dostání v informačním centru, na obecním úřadě nebo na webových stránkách města.

Posledním návrhem je uzavření dohody o poskytnutí pomoci města s Charitou Krnov, konkrétně v možnostech zabezpečení ubytování s využitím objektu Dům dobré vůle Žáry, nacházející se v Městě Albrechtice, v případě vzniku MU.

ZÁVĚR

Mimořádné a krizové situace jsou součástí života v každé kultuře, jak v minulosti, současnosti, tak i v budoucnosti. Mimořádným událostem se nelze vyhnout, ale můžeme se na ně připravovat a tvořit plány na jejich eliminaci. Při řešení těchto událostí se zapojují jako hlavní aktéři – orgány krizového řízení a integrovaný záchranný systém. Neméně důležitou roli hrají i nestátní neziskové organizace, které i když nemají pomoc při mimořádných událostech, jako hlavní pracovní náplň jsou schopny nabídnout síly a prostředky, přispívající ke zvládnutí situace.

Z bakalářské práce je patrné že neziskový sektor prošel složitým vývojem. Ve vztahu k mimořádným událostem, můžeme začít povodněmi na Moravě v roce 1997, které ukázaly potenciál zmíněných organizací. I přes obrovské nasazení nestátních neziskových organizací, dobrovolníků a všech zodpovědných orgánů, byla následná analýza oprávněně značně kritická. Připravenost společnosti jako takové na mimořádnou událost a krizovou situaci velkého rozsahu se ukázala nedostatečnou. Právní úprava, varování a vyrozumění, nasazení sil a prostředků, jejich koordinace - to vše vyžadovalo zásadně nový přístup.

Ten byl osvědčen především příslušnou právní úpravou – krizová legislativa a aplikací jejích ustanovení v praxi.¹³

Povodně v roce 2002 prokázaly, že některé nestátní neziskové organizace tvoří vlastní plány pro zvládnutí mimořádných událostí a lze vidět určitý posun vpřed. Během let se zrodila v některých krajích myšlenka jednotné koordinace neziskového sektoru při řešení mimořádných událostí – PANEL NNO. Lze důvodně předpokládat, že i ostatní kraje podpoří tuto myšlenku a zřídí obdobnou koordinační platformu na svých správních územích.

Cílem práce byla analýza rizik v ORP Krnov a následné zjištění možností zapojení nestátních neziskových organizací na jejich eliminaci a dopad. Dalším cílem bylo vyhodnocení současných možností a případný návrh na zlepšení současné situace. Analýza vyšla podle mého očekávání – a to, že na území ORP Krnov není hrozba, která by vyžadovala inten-

---

¹³ Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů.

zivní řešení situace. Hrozby, které se zde mohou vyskytnout, jsou především naturogenního charakteru, nechybí však ani dopravní nebo železniční nehody, či kriminální čin.

Na území Krnovska byly osloveny následující organizace – Charita, Slezská diakonie a Armáda spásy. Všechny organizace mají určité zkušenosti se zapojením do řešení mimořádných událostí a potvrdily, že jsou schopny nabídnout své síly a prostředky ke zvládnutí případné situace. Pro vyhodnocení možností zapojení byla vytvořena jednoduchá tabulka. Nestátní neziskové organizace na území ORP Krnov se doplňují a nabízejí široké spektrum pomoci.

Ke zlepšení současné situaci jak na území ORP tak v celém Moravskoslezském kraji, vede, dle mého názoru jednotná koordinace, posílení povědomí o dobrovolnické činnosti nebo třeba nabídka možností získání odborných znalostí z této problematiky. Cíl bakalářské práce byl splněn.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Ministerstvo vnitra. *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu* [Online]. Praha, 2016 [cit. 2018-05-06]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/terminologicky-slovník-mv-verze-ke-stazeni.aspx>
- [2] FRANK, Libor. *Bezpečnostní prostředí České republiky* [online]. 2003 [cit. 2018-05-06]. Dostupné z: http://www.mocr.army.cz/mo/obrana_a_strategie/1-2003cz/frank.pdf
- [3] *Bezpečnostní strategie České republiky 2015* [online]. Praha, Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2015 [cit. 2018-05-06]. ISBN 978-80-7441-005-5. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf>
- [4] Integrovaný záchranný systém. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2009 [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranny-system.aspx>
- [5] Systém krizového řízení. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/krizove-rizeni-a-cnp-system-krizoveho-rizeni-system-krizoveho-rizeni.aspx>
- [6] BAŠTECKÁ, Bohumila. *Terénní krizová práce: psychosociální intervenční týmy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-0708-X.
- [7] *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta*. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. ISBN 978-80-86466-62-0.
- [8] ČESKO. Zákon č. 240/2000 o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s. 3475 – 3487.
- [9] ŠTĚTINA, Jiří. *Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách*. Vyd. 1. Praha: GRADA, 2014. ISBN 978-80-247-4578-7.
- [10] KRÁTKÁ, Karolina, Helena PERNICOVÁ a další. *Historie a současnost dobrovolnictví v České republice: Dokument zpracovaný pro Ing. Zuzanu Brzobohatou, poslankyni Evropského parlamentu jako podklad pro Evropský rok dobrovolných*

- činností na podporu aktivního občanství (2011)* [online]. Tišnov, 2010 [cit. 2018-05-06]. Dostupné z: http://sebevedome.tisnovsko.eu/download/dobrovolnictvi_CR_final.pdf
- [11] JAKUB, Dostál a Soukupová JANA. *Dobrovolnictví a nestátní neziskové organizace při řešení následků povodní: Sborník z workshopu a semináře Protipovodňového vzdělávacího a výzkumného centra* [online]. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2014, [cit. 2018-05-06]. ISBN 978-80-210-6714-1. Dostupné z: <https://munispace.muni.cz/index.php/munispace/catalog/view/147/291/207-1>
- [12] DEVEROVÁ, Lenka. *Společenský a legislativní rámec neziskového sektoru*. Praha: Agnes, 2008. ISBN 978-80-903696-2-7.
- [13] ČESKO. Zákon č. 89/2012 občanský zákoník. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2012, částka 33.
- [14] Nadační fond podle nového občanského zákoníku. In: *Epravo* [online]. 2014 [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/nadacni-fond-podle-noveho-obcanskeho-zakoniku-94584.html>
- [15] ČESKO. Zákon č. 3/2002 o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech). In: Sbíрка zákonů České republiky. 2002, částka 2, s. 83 – 95.
- [16] Evidovaná právnická osoba církve a náboženské společnosti. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco: WikimediaFoundation [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Evidovaná_právnická_osoba_církve_a_náboženské_společnosti
- [17] ČESKO. Zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). In: Sbíрка zákonů České republiky. 2000, částka 65, s 3104 – 3128.
- [18] Poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu. *Epravo* [online]. 2002 [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/prakticke-rady/podnikani/poskytovani-dotaci-a-navratnych-financnich-vypomoci-ze-statniho-rozpocetu-16064.html>

- [19] Financování neziskových organizací. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2012 [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/podpora-z-narodnich-zdroju/neziskove-organizace>
- [20] Statistika počtu nestátních neziskových organizací 2014 – 2017. *Neziskovky* [online]. 2017 [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/data/Statistika%20po%20C4%8Dtu%20nest%20C3%A1tn%20C3%ADch%20neziskov%20C3%BDch%20organizac%20C3%AD%202014_2016_duben2017txt16852.pdf
- [21] Časopis 112 ROČNÍK IX ČÍSLO 10/2010: Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi při zabezpečení nouzového přežití a humanitární. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/casopis-112-rocnik-ix-cislo-10-2010.aspx?q=Y2hudW09NQ%3D%3D>
- [22] Časopis 112 ROČNÍK XII ČÍSLO 6/2013: Činnost PANELu nestátních neziskových organizací při mimořádných událostech. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/casopis-112-rocnik-xii-cislo-6-2013.aspx?q=Y2hudW09NQ%3D%3D>
- [23] HOLÁSKOVÁ, Ivana. Pane nestátních neziskových organizací Jihomoravského kraje. In: *Akutně* [online]. 2018 [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <http://www.akutne.cz/res/publikace/23-hol-skov.pdf>
- [24] Interní normativní akt volených orgánů kraje statut: Statut PANELu NNO Jihomoravského kraje. In: *KrizportFire Brno* [online]. 2011 [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: http://krizport.firebrno.cz/file/144_1_1/
- [25] ČESKO. Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 82, s. 4835 – 4839.
- [26] PROUZOVÁ, Zuzana. *Data a fakta o neziskovém sektoru v ČR: Studie pro Konceptci politiky vlády vůči NNO do roku 2020* [online]. 2015 [cit. 2018-05-06]. Dostupné z:

- https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/studie_prouzova_data_a_fakta_o_neziskovem_sektoru_1.pdf
- [27] *Pravidla dobrovolnické pomoci při mimořádných událostech* [online]. Praha, Ministerstvo vnitra České republiky, 2013 [cit. 2018-05-06]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/pravidla-2013-web-pdf.aspx>
- [28] Krizový plán obce s rozšířenou působností Krnov
- [29] Ministerstvo životního prostředí České republiky. *Vyhodnocení povodní v červnu 2013: závěrečná souhrnná zpráva*. [online] Praha: Ministerstvo životního prostředí České republiky, 2014. [cit. 2018-05-06]. Dostupné z: <http://voda.chmi.cz/pov13/SouhrnnaZprava.pdf>
- [30] KARUNAKARA, Unni. Haiti: where aid failed. *TheGuardian* [online]. 28. 12. 2010 [cit. 2018-05-06]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2010/dec/28/haiti-cholera-earthquake-aid-agencies-failure>
- [31] Humanitarian response to the 2011 Tohoku earthquake and tsunami. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Humanitarian_response_to_the_2011_T%C5%8Dhoku_earthquake_and_tsunami
- [32] Informativní počet občanů v ČR ve všech obcích, v obcích 3. typu a v městských částech. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2018 [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/webpm/soubor/informativni-prehled-pocty-obcanu-cr-k-1-1-2018-xls.aspx>
- [33] Mikroregion Krnovsko. In: *Mikroregion Krnovsko* [online]. 2016 [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <https://www.mikroregionkrnovsko.cz/mikroregion-krnovsko/>
- [34] Mapování rizik: Mapování rizik v území ORP Krnov. In: *Moravskoslezský kraj Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2018 [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/mapovani-rizik.aspx?q=Y2hudW09MTQ%3D>
- [35] Povodně. In: *Krnov - Regionální rozvoj* [online]. 2018 [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <http://krnovsko.unas.cz/povodne/>

- [36] Povodeň 1997: část 2. In: *Krnov* [online]. 2001 [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <http://www.krnov.cz/povoden-1997-cast-2/d-1009>
- [37] Kronika města Krnova za rok 1997. In: *Krnov* [online]. 1997 [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <http://www.krnov.cz/kronika-mesta-krnova-za-rok-1997/d-10192>
- [38] Protipovodňová opatření získávají konkrétní podobu. In: *Krnov* [online]. 2016 [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <http://www.krnov.cz/protipovodnova-opatreni-ziskavaji-konkretni-podobu/d-19441>
- [39] SPURNÁ, Zdeňka. Na tribuně zimního stadionu Krystal bude více míst k sezení. In: *STA Bruntálsko* [online]. 2017 [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <https://stabruntalsko.cz/tribune-zimniho-stadionu-krystal-bude-vice-mist-k-sezeni/>
- [40] Rozhovor s ředitelkou Charity Krnov, Krnov, 2018-04-13.
- [41] Rozhovor s vedoucí Oblasti Bruntál, Krnov a Nový Jičín Slezské diakonie, Krnov, 2018-03-23.
- [42] Potravinová banka. *Slezská diakonie* [online]. 2013 [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <http://www.slezskadiakonie.cz/projekty/potravinova-banka>
- [43] Rozhovor s pracovníkem oblastního ředitelství sociálních služeb Moravskoslezského kraje Armády spásy, Krnov, 2018-03-16.

Další zdroje:

Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz>

Charita Krnov [online]. Krnov, 2018 [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <http://www.krnov.charita.cz>

Slezská diakonie [online]. Český Těšín, 2013 [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <http://www.slezskadiakonie.cz>

Armáda spásy [online]. Praha, 2016 [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <http://www.armadaspasy.cz>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AS	Armáda spásy
ČSÚ	Český statistický úřad
DCHOO	Diecézní charita ostravsko-opavská
FO	Fyzická osoba
HZS	Hasičský záchranný sbor
IZS	Integrovaný záchranný systém
KS	Krizová situace
MU	Mimořádná událost
NNO	Nestátní nezisková organizace
NO	Nezisková organizace
OPS	Obecně prospěšná společnost
ORP	Obec s rozšířenou působností
PO	Právnícká osoba
SaP	Síly a prostředky
SD	Slezská diakonie
ZaLP	Záchranné a likvidační práce

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Proces zapojení dobrovolníků (Zdroj: Krizový plán ORP Krnov, upraveno).....	28
Obrázek 2 – ORP Krnov (Zdroj: http://mukrn.mukrnov.cz:81/marushka_ver)	33

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Krizové stavy (zdroj: http://www.hzscr.cz/clanek/krizove-rizeni-a-cnp-ke-stazeni-ff.aspx , upraveno)	14
Tabulka 2 – Pravděpodobnost výskytu hrozeb	36
Tabulka 3 – Dopad hrozeb	37
Tabulka 4 – Přijatelnost rizika	37
Tabulka 5 – Analýza rizik	38
Tabulka 6 – Přehled zapojení NNO na území ORP Krnov	45

SEZNAM PŘÍLOH